

OSTATNIE WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Prenumerata miesięczna
zł. 2-50
z odbiorem w administracji

Rok IV.

Kraków, Piątek 16 marca 1934

Nr. 75

Na Zyrardowie nie powinno się skończyć!

Wyrok sądowy uwolnił Zyrardów z rak niszczyteli i wyzyskiwaczy, usiłujących nie tylko wyciągnąć w najkrótszym czasie największe zyski, ale też traktujących naszych robotników w potworny sposób. Niestety w Polsce mamy niejednego Zyrardów.

Obcy kapitał, typowo rabunkowy, zdołał się przedostać w pierwszych latach istnienia Polski do szeregu placówek przemysłowych i swemi drapieżnymi pazurami czerpie i wywozi wielkie kapitały, nie dbając zupełnie o to, że taka gospodarka niszczy placówkę, sieje nienawiść między robotnikami i rozgorczytę, gdyż skazuje ich i ich rodziny na śmierć głodową.

Na Śląsku „baroni” węglowi jeszcze panują. Wyrzucają górników, usiłują zatapiać kopalnie ograniczając produkcję, walczą z małymi polskimi przedsiębiorstwami. Pisaliśmy o nich niejednokrotnie.

Tam powinny wkroczyć władze i sad jak najprędzej. Tam też, jak w Zyrardowie, dzieją się rzeczy, któremi zajmuje się kodeks karny.

Nietylko tam. Są elektrownie, gdzie niema Francuzów, ale są „zyrardowskie” metody gospodarki. Są fabryki, gdzie dzieje się nie lepiej.

Grupy polskich akcjonariuszów winny ocknąć się i wszczać energiczne kroki. Tu nie tylko chodzi o akcje. Chodzi o stan polskiego posiadania, o naszego robotnika, dreczonego bez miłosierdzia, o położenie tamy bezprzykładowemu wyzyskowi. Nie możemy pozwolić, by nas w dalszym ciągu okradano z pieniędzy i sił robotników.

Uderzenie po łapach rozmaitych oszustów, pijańki i wielomozżnych wyzyskiwaczy będzie

miało i tę dobrą stronę, że otwiera do nas drogę kapitałowi zagranicznemu uczciwemu i po ważnemu. Kapitał ten od nas stronił, bo nie chce i nie może współzawodniczyć z kapitałem rozbójniczym.

Czekamy na głos polskich akcjonariuszów elektrowni, hut i kopalni! Hrabłów i inne utytułowane parawaniki zdzierców odsuńmy na bok, jak na to zasługują wszelkie odpadki społeczne, nie czujące związku ze swem społeczeństwem.

P. Marszałek Piłsudski narazie nie wyjedzie „Zgadywanki” na temat zmian w rządzie

Wiadomości o wyjeździe Marszałka Piłsudskiego na dłuższy urlop wypoczynkowy zagranicą są w tej chwili nieaktualne. Zamierzony wyjazd Marszałka Piłsudskiego został odłożony i nastąpi ewentualnie nie wcześniej, jak z końcem kwietnia lub w maju. P. Marszałek prawdopodobnie wyjedzie do Włoch lub do południowej Francji.

W kołach politycznych w dalszym ciągu mówią o mających nastąpić w najbliższym czasie zmianach w rządzie. Przyczem

wymienia się coraz to inne nazwiska, przeważnie tych ministrów, z którymi w ostatnich dniach konferował w Belwederze Marszałek Piłsudski. Są to oczywiście jedynie przypuszczenia niczem nieuzasadnione, gdyż Marszałek Piłsudski mógł z równym powodzeniem rozmawiać z tymi ministrami o sprawach ich resortów. Odnosi się to przede wszystkim do kilkakrotnych konferencji Marszałka Piłsudskiego z ministrem Spraw Zagranicznych p. Beckiem, który zawsze pozostawał w ścisłej łączności z Belwederem, gdyż, jak wiadomo, Marszałek Piłsudski osobiście nadał je kierunek zasadniczy naszej polityce zagranicznej.

Jeśli chodzi natomiast o pobyt min. Spr. Wewn. p. Pierackiego w Belwederze, to Marszałek z równym powodzeniem mógł z min. Pierackim omawiać zagadnienia polityki wewnętrznej, a nie jakieś zmiany rządu. Przemawia zatem jeszcze ten fakt, że wszystkie dotychczasowe przesunięcia w obozie rządzącym były przeprowadzane w porozumieniu z Marszałkiem Piłsudskim, ale zawsze przez Prezydenta Rzplitej. Tak więc zapewne będzie i tym razem. Wymianianie tych czy innych nazwisk jest dowolnym zgadywaniem.

Lista premjowanych na str. 5-ej

Zatonęły dwa żaglowce na m. Kaspijskiem

Załogi statków zginęły

TEHERAN (PAT). Na skutek burzy, która szalała w ostatnich dniach na morzu Kaspijskiem, zatonęły dwa żaglowce.

Załoga ich w liczbie 14 ludzi utonąła.

Osiadł również na mieliźnie statek sowiecki „Spartak”. Pró

ba ściągnięcia go na głęboką wodę spełzły na niczem. Statek załadowany był cementem. Załoga uratowana.

Wyławiają trupy marynarzy japońskich

TOKIO (PAT). Według ostatnich oficjalnych danych do tychczas wylowiono z morza zwłoki 49-ciu marynarzy, któ-

rzy należeli do załogi torpedowca „Tomozuru”. Ogółem udało załogi,

się uratować 13-tu członków

Na co sobie pozwalają Czesi!

W Koszycach aresztowali polskiego literata

UZHOROD, (PAT). Wczoraj w Koszycach policja przeprowadziła nagłą rewizję w prywatnym mieszkaniu p. Stanisława Taszyckiego, literata krakowskiego, który bawi tu w charakterze delegata komitetu pomocy kulturalnej dla Polaków w Czechosłowacji przy tutejszym ra-

djo, i aresztowała go. Powody aresztowania nie są dotychczas wiadome.

P. Taszycki znany jest z licznych odczytów o Polsce wespół z czesnej w tutejszej rozgłośni i cieszył się dużą sympatją w Koszycach.

99 lat więzienia za porwanie człowieka

CHICAGO, (PAT). — Basil Banghart skazany został za porwanie Johna Factora na 99 lat więzienia. Jak wiadomo, Banghart wleził Factora przez 12

dni, dopóki nie otrzymał okupu w wysokości 70.000 dolarów. Wspólnicy Bangharta skazani zostali również na 99 lat więzienia.

Smierć dwóch górników w biedaszybie

SOSNOWIEC, (PAT). Na terenie kopalni „Jowisz” pod Wojkowicami Komornymi w podziemiach odkrywki na głębokości 15 metrów w czasie wydobycia węgla zasypanych zostało dwóch robotników.

Po całodziennej akcji ratunkowej wydobyto wczoraj wieczorem zwłoki jednego z nich. Do drugiego zasypanego kolumna ratownicza jeszcze nie dotarła. Prawdopodobnie poniósł on również śmierć.

Tajemnica zaginionej dziewczyny

Córka restauratora lubelskiego, 16-letnia Irena B. pewnego dnia nie powróciła do domu. Zrozpaczeni rodzice wszczęli poszukiwania, które w ciągu kilku dni nie dały pożądanego rezultatu. Dziewczyna zginęła w spó

sób tajemniczy. Dopiero teraz władze śledcze otrzymały wiadomość, że Irena B., będąc w ciąży, uciekła z domu do Warszawy, żeby tam doznać poronienia.

Zabieg nie udał się. Niestety

ślina dziewczyna, wskutek zakazania krwi zmarła w szpitalu. Władze śledcze zajęły się od szukaniem ojca dziecka zmarłej dziewczyny, gdyż zachodzi podejrzenie, iż on pod groźbą skłonił ją do wjazdu i spędzenia płodu.

KRYTYCZNE DNI W ESTONII

Jak doniosły depesze, rząd estoński wobec otrzymania wiadomości o przygotowaniu do zamachu, którego mieli dokonać b. kombataneci, ogłosił stan wyjątkowy i mianował gen. Laidonera głównodowodzącym wewnętrznej obrony państwa. Gen. Laidoner uważany jest w Estonii za bohatera narodowego.

Stosunki handlowe z Niemcami wchodzi na drogę pokojową

Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie protokół, likwidujący polsko-niemiecką wojnę celną.

Wojna celna między oboma państwami trwała od czerwca 1925 r. Wybuchła ona, jak już donosiliśmy, z winy Niemców. Po długich rokowaniach, które toczyły się z różnemi przerwami, osiągnięto wreszcie porozumienie, które znalazło swój wyraz z wymienionym protokółem.

Wrzecz w wejściem w życie wspomnianego protokołu oba państwa będą wzajemnie stosowały normalne stawki celne, przewidziane dla krajów, z któ-

remi nie zawarto traktatów handlowych. Zniesiono więc jedynie wzajemne cła bojowe oraz zarządzenia, zabraniające przywozu względnie przewozu przez terytorjum odnośnego państwa produktów kraju drugiego.

Równocześnie z uzyskaniem mocy obowiązującej protokołu, likwidującego wojnę celną między Polską a Niemcami wchodzi w życie porozumienie prywatno-prawne, zawarte między hutnictwem polskim a niemieckim oraz między „Żeglugą Polską” a niemieckimi liniami okrętowymi w Hamburgu i Bremie, które prowadzą przewóz do portów polskiego obszaru celnego.

PAMIĘTAJ że **DRUKI** jak wizytówki, zaproszenia, listy, rachunki, afisze, czasopisma, broszury i t. p. wykonuje **Najtaniej**
DRUKARNIA MONOPOL Kraków, Na Gródku 2
Telefon Nr. 173-02

Droga lądowa do Indji

Przed 50-ciu laty Disraeli zakupił od Kedywa 177 udziałów Towarzystwa Kanału Sueskiego. Rząd Brytyjski zdobył w ten sposób około 40 proc. wszystkich udziałów tego towarzystwa, za które zapłacił jednorazowo 4 miliony f. szt. Disraeli chciał w ten sposób zapewnić Anglii drogę morską do Indji. Nie przewidywał jednak, że z czasem droga ta straci zupełnie na wartości i że trzeba będzie pomyśleć raczej o komunikacji lądowej z najwęższą kolonią W. Brytanji. Zapewnienie sobie drogi lądowej do Indji pod względem strategicznym i politycznym było jednym z licznych celów brytyjskiej polityki kolonialnej przez długi szereg lat. Dlatego też Anglicy przeciwstawiali się monopolistycznej polityce taryfowej towarzystwa kanału Sueskiego i obciążaniu statków, przepływających przez Suez wysokimi stawkami. Z punktu widzenia ogólnych interesów polityki gospodarczej Anglii zyski z opłat są tylko pozorne, ponieważ przeszło połowa okrętów przechodzących przez kanał Suezki należy do floty angielskiej.

Ponieważ Anglicy posiadają mniejszość akcji Towarzystwa Kanału Sueskiego, zrozumiałem jest, że nie mogli oni wywierać decydującego wpływu na politykę tej instytucji, której zależało jedynie i wyłącznie na uzyskaniu jak najwyższej dywidendy. W tych warunkach coraz mocniej utrzymywała się wśród czynników rządowych i gospodarczych W. Brytanji opinja o konieczności złamania tego monopolu za wszelką cenę. Powstał projekt budowy portu w Haifie, jako punktu wyjściowego dla drogi gospodarczej do Indji. Dłu gotrawe badania doprowadziły do stwierdzenia korzystnego położenia gospodarczo - geograficznego i portowego Haiffy. Jest to bowiem w pewnej mierze port naturalny, który przed przeszło 4 laty zaczęto intensywnie rozbudowywać, tworząc w ten sposób po Marsylii największy port na Morzu Śródziemnym. Wysoka sprawność przeladunkowa umożliwiała załadowywanie i rozładowywanie największych nawet okrętów. Urządzenia techniczne najbardziej nowoczesne umożliwiają wydajne obniżenie kosztów manipulacyjnych, pociągając za sobą potężne siły napędowe. Ołbrzymie doki, magazyny celne i dla składowania długoterminowego, połączenia kolejowe i bocznicę — wszystko to tworzy doskonały punkt wyjścia dla drogi lądowej do Indji.

Ale rząd angielski traktuje ten port jedynie jako główny punkt ołbrzymiej sieci komunikacyjnej, idącej w kierunku południowo - wschodnim, wschodnim i północno-wschodnim. Połączenie do Bagdadu, które doniedawna opierało się wyłącznie na samochodach i aeroplanach, oprócz się ma na kolei. Idąca do Haiffy na północny wschód ołbrzymia pipe line concernu naftowego w Iraku służy również jako linja wytyczna nowych dróg komunikacyjnych. Osiem ołbrzymich stacyj pomp tego concernu stanowić będzie potężną podstawę ośmiu etapów wielkiej drogi komunikacyjnej. Wierzenia concernu naftowego Iraku, przeprowadzane na pustyni w poszukiwaniu wody, stanowią również trwałą zdobycz kultury. Wobec odnalezienia w całym szeregu punktów wody, rozbudowa dróg samochodowych w Transjordanji, Iraku

i Hedzasie posuwać się będzie szybkimi krokami naprzód.

W ten sposób walka Anglików przeciwko monopolowi taryfowemu Towarzystwa Kanału Sueskiego stała się ostatnio jednym z etapów walki przeciwko konkurencji japońskiej, która, opierając się na tanim transporcie, niezależnym od rujnujących opłat kanałowych, sadowi się coraz mocniej na tych rynkach, które dotychczas stanowiły prawie wyłączną domenę wpływów angielskiej polityki kolonialnej. Ta walka o wpływy na rynkach da-

jąc się na tanim transporcie, niezależnym od rujnujących opłat kanałowych, sadowi się coraz mocniej na tych rynkach, które dotychczas stanowiły prawie wyłączną domenę wpływów angielskiej polityki kolonialnej. Ta walka o wpływy na rynkach da-

lekiego Wschodu, tocząca się przy nakładzie gigantycznych prac technicznych i olbrzymich kapitałów, znajduje swe odbicie m. in. w rokowaniach, toczących się w Londynie pomiędzy przedstawicielami włókiennictwa angielskiego i japońskiego.

W miasteczku uniwersyteckim Paryża

— A może udamy się „pour bouffer“? Skierowaliśmy się ku wielkiej hali drewnianej, podobnej do prowizorycznego dworca kolejowego. Tu mieści się centralna kuchnia i restauracja Cite uniwersyteckiej. Zjeść można dobrze i tanio, w towarzystwie międrzyna rodowemu. Istna wieża Babel — wszystkie języki europejskie i kilka azjatyckich słychać naokoło. Tu siedzą przy stole Hindusi, tam Annamici, ówdzie Chińczy-

cy, Japończycy, Persowie i Bóg wie kto jeszcze. O „białych“ nie ma co gadać; cała Europa dała sobie rendez-vous przy stołach w jadalni studenckiej. Obsługi niema; system taki, jak w amerykańskich tanich barach. Idzie się samemu po zastawę, wykupuje się kartki na takie a takie dania, odbiera je przy okienku i znosi własnoręcznie i własnonożnie do stolika. A potem spożywa wśród wesołego gwaru.

stezku“ (nie mniejsze od nasze go Zolborza) wcale już gęsto za budowaniem. Powstała z inicjatywy i fundacji przemysłowca Deutsch de la Meurthe, Cite uniwersytecka ma zastąpić Paryżowi dawną sławną dzielnicę Łacińską, która dzisiaj nie może już pomieścić tłumów studenckich. Pierwszy pawilon wzniesiony tu tutaj, to dar inicjatora i założyciela. Wybudowany w stylu collegeów Cambridge'u jest przecież o wiele wygodniejszy i zupełnie nowoczesny „na węgrzu“.

Bufallo Bill poluje

Duch Buffalo Bill'a spogląda zapewne z radością zmieszana ze smutkiem na bezkresne stepy Oklahomy, gdzie pasa się na wolności stada bizonów, bo o rząd Stanów Zjednoczonych wydał pozwolenie na otwarcie sezonu miesięcznego polowań na te żyjące już dzisiaj tylko w wielkich rezerwach krewniaki naszych żubrów.

10.000 hektarów mogą polować w ciągu 30 dni myśliwi, którzy otrzymali pozwolenie na ten okres.

Bizony należały dawniej do licznie reprezentowanej fauny stepowej, ale Buffalo Bill i jego rodacy posuwają się wciąż dalej i głębiej na zachód, wyparli i wytępiłi bizony tak, że dzisiaj większe ich stada znajdują się tylko w rezerwach stepowych Oklahomy. Otóż na przestrzeni

Liczba pozwoleń jest ściśle ograniczona, a wśród myśliwych znajdują się przeważnie zawodowi poszukiwacze i dostawcy zwierzyzny, którzy spodziewają się zarobić ładny grosz na dostawie zabitych bizonów do wielkich miast zachodu i wschodu. Pieczeń z bizona uważana jest za wielki i rzadki przysmak i ze względu na rzadkość stanowi bardzo drogą danie. Dostępne tylko dla milionerów. To też wielkie restauracje i kluby nowojorskie zamówiły już zgórą dużo upolowanych bizonów.

Związek kartów

Na Węgrzech powstaje jedyny w swoim rodzaju związek — związek kartów i karlic. W skład związku mają wejść wszyscy żyjący w obrębie Węgier karlicy i karlice w liczbie 259 osób. Inicjatorzy i organizatorzy związku motywują potrzebę i cel powstania nowej organizacji tem, że wobec małego wzrostu „związkowców“ powinni oni korzystać z 50-procentowych ulg we wszystkich zakładach

rozrywkowych, teatrach, na koncertach, poza tem na kolejach, tramwajach, autobusach. Mało tego — związek ma wystać również z żądaniem pod adresem ministerstwa oświaty, by dla dzieci z małżeństw kartów czesne było obniżone o połowę. Tymczasem organizacja związku posuwa się naprzód i w końcu bieżącego miesiąca ma być zwołane w Budapeszcie pierwsze walne zebranie.

Kryzys daje się we znaki hotelarzom w U.S.A.

Hotelowy przemysł amerykański, w którym tkwią olbrzymie kapitały, oceniane na sumę blisko 6 miliardów dolarów, cierpi mocno wskutek spadku frekwencji gości i przejezdnych. Nawet usunięcie prawa o prohibicji alkoholu nie wpłynęło jak dotąd na polepszenie się sytuacji w hotelarstwie amerykańskim, gdyż

hotele są zbyt drogie jak na obecne stosunki.

X-ty międzynarodowy kongres mleczny

Od 30 kwietnia do 7 maja r. b. odbywać się będzie w Rzymie 20-ty międzynarodowy kongres mleczny, w którym przyrzekło wziąć udział 31 państw. Otwarcie kongresu odbędzie się z wielką pompą na Kapitolu.

Koszty utrzymania olbrzymich gmachów hotelowych są tak wielkie, iż pochłaniają 93 proc. wpływów brutto, tak, iż tylko 7 proc. pozostaje na procenty, amortyzację i wydatki nieprzewidziane, co powoduje, iż eksploatacja hotelów przynosi duże straty.

Waższy sąd krajowy w Karlsruhe, w Niemczech, unieważnił małżeństwo pewnego lekarza ożenionego z żydówką w r. 1930, uznając motyw lekarza, że wprawdzie wiedział, iż żenił się z żydówką, a nie zdawał sobie jednak sprawy ze znaczenia rasizmu.

Za erotyzm — kastracja

FRANKFURT n/Menem, (PAT). Jedna z gazet niemieckich donosi, że tamtejszy sąd skazał 31-letniego studenta Grzegorza Koerbericha za wielokrotne przestępstwa na tle erotycznym, na przymusową kastrację wbrew zdaniu rzeczoznawcy lekarza, który się do tego rozstrzygnął, a nie chciał przychylić. Zdanem lekarza

nie ma pewności, czy kastracja usunie chorobliwe popydy erotyczne.

LOKAJ

Kandydat na lokaja: — Mam zaszczyt przedstawić się pani dyrektorowej. Przesłano mi z biura posrebnictwa służby domowej na posadę lokaja do państwa. Na imię mam Feliks.

— U nas jest dużo pracy. Czy Feliks podola swoim obowiązkom?

— Tak jest, pani dyrektorowo.

Dyrektorowa do męża: — To jest lokaj, który, mam wrażenie, podola swoim obowiązkom. Bądź łaskaw go przyjąć.

OSTROŻNIE Z NIEDOPALKAMI

Niedopalków nie należy rzucać do kanałów.

Bo można narazić się na awanturę. (Judex)

Czytajcie „Wesołe Wiadomości“
Cena 10 gr.

